

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. juuli 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0217(NLE)

11525/22
ADD 1

POLCOM 83
SERVICES 11

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 343 final - ANNEX
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 343 final - ANNEX.

Lisatud: COM(2022) 343 final - ANNEX

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.7.2022
COM(2022) 343 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Nõukogu otsus

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitees seoses arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingut käsitleva otsuse vastuvõtmisega

LIIDE

Kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitee otsus nr [...], [...], arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingu vastuvõtmise kohta

KUTSEKVALIFIKATSIOONIDE VASTASTIKUSE TUNNUSTAMISE ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelist 30. oktoobril 2016. aastal Brüsselis sõlmitud laiaulatuslikku majandus- ja kaubanduslepingut (CETA), eriti selle artikli 11.3 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) kooskõlas CETA artikli 30.7 lõikega 3 on CETA teatavaid osi alates 21. septembrist 2017 ajutiselt kohaldatud,
- (2) CETA artikli 11.3 lõikes 6 on sätestatud, et kui vastastikuse tunnustamise leping on kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise ühiskomitee (edaspidi „komitee“) arvates CETA lepinguga kooskõlas, võtab komitee vastastikuse tunnustamise lepingu oma otsusega vastu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

1. Komitee võtab vastu käesoleva otsuse lisas esitatud arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise lepingu, mis on käesoleva otsuse lahutamatu osa.
2. Käesoleva otsuse territoriaalne kohaldamisala laieneb CETA artikli 30.10 kohaselt Euroopa Liiduga ühinenud riikidele.
3. Suurema kindluse huvides tuleb märkida, et käesoleva otsuse suhtes kohaldatakse CETA lepingut, sealhulgas selle 29. peatükis sätestatud vaidluste lahendamise korda ja 28. peatüki erandeid.
4. Suurema kindluse huvides tuleb märkida ka seda, et ükski käesoleva otsuse säte ei takista lepinguosalist kohaldamast meetmeid, millega reguleeritakse füüsiliste isikute ajutist sisenemist tema territooriumile või nende ajutist viibimist tema territooriumil, sealhulgas meetmeid, mida on vaja tema piiride puutumatuse kaitseks ja füüsiliste isikute korra kohase liikumise tagamiseks üle tema piiride, tingimusel et neid meetmeid ei kohaldata viisil, mis muudaks olematuks või vähendaks kasu, mida lepinguosaline saab CETA 10. peatüki tingimuste kohaselt. Ainuüksi asjaolu, et mõne riigi füüsilistelt isikutelt nõutakse viisat ja teiste riikide füüsilistelt isikutelt seda ei nõuta, ei peeta CETA 10. peatükist tuleneva kasu olematuks muutmiseks või vähendamiseks.
5. Lepinguosalisel kinnitavad veel kord oma õigust reguleerida ja kehtestada uusi õigusnorme, millega reguleeritakse majandustegevust avalikes huvides, et saavutada õiguspäraseid avaliku poliitika eesmärgi, nagu rahvatervise kaitse ja edendamine, sotsiaalteenused, riiklik haridus, ohutus, keskkond, avalik kord, sotsiaal- ja tarbijakaitse, eraelu puutumus ja andmekaitse ning kultuurilise mitmekesisuse edendamine ja kaitse.

6. Kui Euroopa Liit kavatseb vastavalt lisa artikli 5 lõikele 4 võtta kasutusele registreerumiseelse veebikursuse, teatab ta sellest komiteele piisavalt vara, et oleks võimalik arutada selle võimalikku mõju käesolevale otsusele.
7. Lisa artikli 8 lõikes 1 osutatud teabe võib koondada komitee koostatavasse dokumenti ja lepinguosaliselised võivad selle avaldada.
8. Käesolev otsus jõustub 30 päeva möödumisel kuupäevast, mil komitee selle vastu võtab. Otsus muutub siduvaks pärast seda, kui kumbki lepinguosaline on komiteele teatanud oma vastavate riigisiseste nõuete täitmisest vastavalt CETA artikli 11.3 lõikele 6. Suurema kindluse huvides tuleb märkida ka seda, et arhitektide kutsekvalifikatsioone ei tunnustata käesoleva otsuse alusel enne, kui otsus muutub siduvaks.
9. Käesolev otsus kaotab kehtivuse ega ole enam siduv, kui CETA ei jõustu ja selle ajutine kohaldamine lõpetatakse vastavalt CETA artikli 30.7 lõike 3 punktile d või kui CETA lõpetatakse vastavalt CETA artikli 30.9 lõikele 1.
10. Artiklis 8 osutatud siseriiklike nõuete hulka kuulub Kanada puhul ratifitseerimine kõigi nende reguleerivate asutuste poolt, mis kuuluvad Kanadas arhitektuurivaldkonda reguleerivate organisatsioonide (*Regulatory Organizations for Architecture in Canada* – ROAC) hulka, ning vajaduse korral provintside ja territooriumide asjakohased seadusandlikud ja regulatiivsed meetmed. Suurema kindluse huvides tuleb märkida ka seda, et arvestades, et provintsidel ja territooriumidel on Kanadas põhiseadusest tulenev pädevus reguleerida kutsekvalifikatsioone ja -teenuseid, võivad provintsid ja territooriumid oma äranägemisel anda teatavaid volitusi oma jurisdiktsioonides asuvatele reguleerivatele asutustele.
11. Kui lepinguosaline esitab komiteele kirjaliku taotluse otsuse kehtetuks tunnistamise kohta, tunnistatakse otsus kehtetuks ja see ei ole enam lepinguosalistele siduv, kui komitee ei otsusta 90 päeva jooksul pärast sellise taotluse saamist teisiti.
12. Käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamise või CETA või selle ajutise kohaldamise lõpetamise korral kooskõlas CETA artikli 30.9 lõikega 1 või artikli 30.7 lõike 3 punktiga d jäävad enne kehtetuks tunnistamise või lõpetamise kuupäeva käesoleva otsuse alusel tehtud arhitektide kutsekvalifikatsiooni tunnustamise otsused kehtima. Käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamise või CETA või selle ajutise kohaldamise lõpetamise korral tuleb enne käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise kuupäeva või CETA või selle ajutise kohaldamise lõpetamise kuupäeva lepinguosalisele esitatud tunnustamistaotlusi hinnata ja nende menetlemine lõpetada käesoleva otsuse sätete kohaselt. Käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamine või CETA või selle ajutise kohaldamise lõpetamine kooskõlas CETA artikli 30.9 lõikega 1 või artikli 30.7 lõike 3 punktiga d ei mõjuta arhitektide kohustust pikendada tegevusluba, et jätkata vastuvõtvast jurisdiktsioonis arhitektitegevust.
13. Lepinguosaline, kes on taotlenud käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamist, võib komiteele kirjalikult teatada, et ta soovib käesoleva otsuse taaskehtestamist. Komitee võib sellekohase otsuse vastu võtta kolme aasta jooksul alates kehtetuks tunnistamise kuupäevast ning komitee otsus muutub siduvaks artiklis 8 sätestatud korras.
14. Käesolev otsus on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentsed.

KUTSEKVALIFIKATSIOONIDE VASTASTIKUSE TUNNUSTAMISE ÜHISKOMITEE
nimel
(kaasesimehed)

LISA

Arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise leping

EUROOPA LIIT ja KANADA

edaspidi koos „lepinguosalised“,

otsustades

- (1) KEHTESTADA raamistiku, et luua õiglane, läbipaistev ja järjepidev kord arhitektide kutsekvalifikatsioonide vastastikuseks tunnustamiseks
JA
- (2) KINNITADES oma kohustusi laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (edaspidi „CETA“) osalistena,
- (3) TUNNISTADES Kanada provintside ja territooriumide valitsuste volitusi kutsekvalifikatsioonide ja -teenuste reguleerimisel oma jurisdiktsioonis,
- (4) RAKENDADES CETA 11. peatükki arhitektide kutseala kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kohta,
- (5) TUNNUSTADES Euroopa arhitektide nõukogu ja Kanada arhitektuuri reguleeriva organisatsiooni ettevalmistustavat tööd ja ühist soovitusi,
- (6) TULETADES MEELDE, et tasu, mida tunnustamise taotleja võib olla kohustatud maksma taotluse menetlemise eest, peaks olema mõistlik ja vastama tehtud kulutustele ega tohiks iseenesest piirata teenuse osutamist või muud CETAgas hõlmatud majandustegevust,
- (7) TUNNUSTADES arhitektide teoreetilise ja praktilise väljaõppe kõrgeid standardeid Euroopa Liidu liikmesriikides ning Kanada provintsid ja territooriumidel, mille puhul võetakse arvesse erinevaid riiklikke ja haridustraditsioone ja mis võimaldavad saavutada võrreldavat oskuste taset,
- (8) SOODUSTADES arhitektiteenustega kauplemist Euroopa Liidu ja Kanada vahel ning kehtestades selleks kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise tingimused, et võimaldada seejärel teise lepinguosalise arhitektide registreerimist või litsentsimist,
- (9) võttes TEADMISEKS Kanada vabakaubanduslepingu, mis sisaldab sätteid riigisisese tööjõu liikuvuse kohta Kanadas,
- (10) TULETADES MEELDE, et taotleja, kelle tunnustamistaotlus lükatakse selle lepingu alusel tagasi, võib kasutada CETA artikli 12.3 lõikes 6 sätestatud läbivaatamismenetlust,

ON KOKKU LEPPINUD järgmises:

Artikkel 1

Eesmärk ja kohaldamisala

1. Käesoleva lepinguga kehtestatakse tingimused ja menetlused, mille kohaselt ühe lepinguosalise jurisdiktsioon, mis reguleerib juurdepääsu arhitekti kutsealale või sellel tegutsemist ning nõuab sel eesmärgil spetsiaalse kutsekvalifikatsiooni olemasolu, tunnustab kutsekvalifikatsioone, mis võimaldavad juurdepääsu arhitekti kutsealale teise lepinguosalise jurisdiktsioonis.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriigi kodanike ja Kanada kodanike suhtes, kes soovivad alustada ja jätkata arhitektitegevust füüsilisest isikust ettevõtja või töötajana.
3. Käesolevat lepingut ei kohaldata nende arhitektide suhtes, kellel on kolmanda poolega sõlmitud vastastikuse tunnustamise lepingu alusel õigus tegutseda arhitektina Kanadas või Euroopa Liidus.
4. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu kohaldamist, võivad Euroopa Liidu liikmesriigid ning Kanada provintsid ja territooriumid kooskõlas oma õigusnormidega tunnustada kutsekvalifikatsioone, mis ei vasta käesoleva lepingu nõuetele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse CETA artiklites 1.1, 1.2 ja 11.1 sätestatud mõisteid. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid ning need asendavad asjakohasel juhul CETA artiklites 1.1, 1.2 ja 11.1 sätestatud mõisteid:

- (a) „arhitekt“ – füüsiline isik, kellel on kutsealane ja akadeemiline kvalifikatsioon ning kes on kutseregistris registreeritud või kellele on antud litsents või sellega samaväärne õigus tegutseda arhitektina käesoleva lepinguga hõlmatud jurisdiktsioonis vastavalt kehtivatele tingimustele, mis võimaldavad tegutseda arhitektina käesoleva lepingu kohaselt;
- (b) „arhitektina tegutsemine“ – korrapärane kutsealane tegevus vastuvõtvas jurisdiktsioonis arhitekti kutsenimetust kasutades;
- (c) „pädev asutus“ – asutus või organ, mis on lepinguosaliste õigusnormide kohaselt volitatud tunnustama käesoleva lepinguga hõlmatud kutsekvalifikatsioone arhitekti kutsealale pääsemiseks või arhitektina tegutsemiseks või väljastama käesoleva lepingu toimimiseks olulisi dokumente;
- (d) „kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid“ – diplomid, tunnistused ja muud tõendid, mille on välja andnud jurisdiktsiooni õigus- või haldusnormide kohaselt määratud pädev asutus ja mis tõendavad kutsealase koolituse edukat läbimist;
- (e) „vastuvõttev jurisdiktsioon“ – lepinguosalise jurisdiktsioon, mis seab arhitekti kutsealale pääsemise või arhitektina tegutsemise tingimuseks spetsiaalse kutsekvalifikatsiooni olemasolu ning kus teise lepinguosalise jurisdiktsioonis täieliku kutsekvalifikatsiooni omandanud arhitekt soovib arhitektina tegutseda;
- (f) „jurisdiktsioon“ – Kanada iga provintsi või territooriumi territoorium või Euroopa Liidu iga liikmesriigi territoorium, kui käesolevat lepingut nende territooriumide suhtes kohaldatakse;
- (g) „erialane töökogemus“ – tegelik ja seaduslik tegutsemine jurisdiktsioonis arhitektina;

- (h) „kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiiv“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta, sealhulgas selle lisad,¹ muudetud kujul;
- (i) „kutsekvalifikatsioon“ – haridust tõendava dokumendiga ja erialase töökogemusega tõendatud kvalifikatsioon, sealhulgas kutseregistrisse kandmise tunnistus, litsents või samaväärne tunnistus; ning
- (j) „ROAC“ – *Regulatory Organizations for Architecture in Canada* (Kanadas arhitektuurivaldkonda reguleerivad organisatsioonid) – provintside ja territooriumide pädevate asutuste riiklik kutseorganisatsioon, mis tegutseb vabatahtlikkuse alusel ja kollektiivina, et kehtestada arhitektide kutseala riiklikult tunnustatud standardid ja programmid.

Artikkel 3

Tunnustamise tulemus

1. Vastuvõtva jurisdiktsiooni pädev asutus tunnustab käesolevas lepingus sätestatud menetluste ja tingimuste kohaselt samaväärsena teise lepinguosalise pädeva asutuse poolt tõendatud arhitekti kutsekvalifikatsiooni.
2. Arhitekti kutsealale pääsemiseks või arhitektina tegutsemiseks tunnistab vastuvõttev jurisdiktsioon käesoleva lepingu alusel tunnustatud arhitekti kutsekvalifikatsiooni oma territooriumil samaväärseks oma territooriumil välja antud või tõendatud kutsekvalifikatsioonidega, ja võimaldab juurdepääsu arhitekti kutsealale.

Artikkel 4

Tunnustamise nõuded

1. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist ja võttes arvesse võimalikke keeleoskuse nõudeid, on Euroopa Liidu liikmesriigi arhitektile Kanada vastuvõtvas jurisdiktsioonis arhitektina tegutsemiseks esitatavad nõuded järgmised:
 - (a) vähemalt 12-aastane väljaõpe ja erialane töökogemus arhitektina, mida tõendab
 - ametlik kvalifikatsioon, mis vastab kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivi artikli 46 nõuetele, sealhulgas V lisas nimetatud kvalifikatsioon, või artikli 49 nõuetele, sealhulgas VI lisas nimetatud kvalifikatsioon, mida täiendab asjakohasel juhul tunnistus, mis tõendab vastavust kõnealuse direktiivi alusel omandatud õigustele, ja
 - vähemalt nelja-aastane erialane töökogemus Euroopa Liidu liikmesriigis, mis on omandatud pärast kutseregistrisse kandmist või litsentsi või muu samaväärse õiguse saamist,
 - (b) Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse välja antud kehtiv tõend arhitekti kutseregistrisse kandmise või litsentsi või sellega samaväärse õiguse andmise kohta, kui registreerimis- või litsentsimiskord puudub, ning
 - (c) hea maine.
2. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist ja võttes arvesse võimalikke keeleoskuse nõudeid, on Kanada arhitektile Euroopa Liidu liikmesriigis arhitekti kutsealale pääsemiseks ja seal tegutsemiseks esitatavad nõuded järgmised:

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

- (a) vähemalt 12-aastane väljaõpe ja erialane töökogemus arhitektina, mida tõendab
 - Kanadas välja antud kvalifikatsioon, mis annab õiguse tegutseda arhitekti kutsealal, nagu on kirjeldatud I liites, ja
 - vähemalt nelja-aastane erialane töökogemus, mis on omandatud pärast kutseregistrisse kandmist või litsentsi saamist,
 - (b) Kanada pädeva asutuse välja antud kehtiv tõend arhitekti kutseregistrisse kandmise või litsentsi andmise kohta,
 - (c) hea maine.
3. Lõike 1 punkti a esimese taande või lõike 2 punkti a esimese taande nõudeid saab täita ka kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga, mille on välja andnud kolmas osapool ja mis on lepinguosalise jurisdiktsiooni nõuete kohaselt tunnistatud samaväärseks ning mida vajaduse korral ja vastavalt selles jurisdiktsioonis nõutavale täiendatakse erialase koolituse, eksami või erialase töökogemusega.

Artikkel 5

Asendusmeede

1. Euroopa Liidu liikmesriigi arhitekt, kes soovib arhitekti kutsealale pääseda ja seal tegutseda Kanada vastuvõtvast jurisdiktsioonis, peab edukalt läbima 10-tunnise registreerumiseelse veebikursuse, et täita nõuded, mis on seotud valdkondlike teadmistega ehitusalaste õigusaktide, ehitusdokumentide, lepinguhalduse ja kutsetegevuse kohta. Artikli 6 lõikes 1 osutatud taotlus hõlmab kursusel osalemise tasu. Registreerumiseelse veebikursuse nõuded ja kord on esitatud II liites.
2. Registreerumiseelse veebikursuse sisu ei lähe kaugemale sellest, mis on asjakohane Euroopa Liidu liikmesriikide ning Kanada provintside ja territooriumide valdkondlike erinevuste käsitlemiseks. See ei tohi olla tunnustamise taotlemisel ebamõistlikult takistavaks asjaoluks ega põhjendamatult viivitada ega raskendada arhitekti pääsu lõikes 1 osutatud kutsealale või seal tegutsemist. Registreerumiseelse veebikursuse testimooduleid saab kolme kuu jooksul alates esimesest sooritusest kuni kolm korda uuesti teha.
3. Kursuse läbimist saab nõuda üksnes lõikes 1 osutatud arhitektidelt, kes taotleavad Kanada vastuvõtvalt jurisdiktsioonilt esimest korda kutsekvalifikatsiooni tunnustamist.
4. Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta kasutusele samaväärne veebikursus. Lõikeid 1–3 kohaldatakse kõigi kõnealuste veebikursuste suhtes, välja arvatud II liites sätestatud nõuded ja kord, tingimusel, et tehakse vajalikud muudatused.

Artikkel 6

Tunnustamismenetlused

1. Arhitekt, kes soovib teise lepinguosalise jurisdiktsioonis pääseda arhitekti kutsealale ja seal tegutseda, esitab vastuvõtva jurisdiktsiooni nõudmisel kõnealuse jurisdiktsiooni pädevale asutusele elektroonilisel teel taotluse koos III liites loetletud dokumentide ja tunnistustega. Tunnustamistaotlused tehakse vastuvõtva jurisdiktsiooni keeles või muus vastuvõtva jurisdiktsiooni poolt aktsepteeritavas keeles.

2. Pädev asutus kinnitab taotluse kättesaamist elektrooniliselt ühe kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest ja teatab taotlejale, kas taotlus loetakse täielikuks. Mittetäieliku taotluse korral teeb pädev asutus kindlaks taotluse täiendamiseks vajaliku lisateabe ja annab taotlejale võimaluse taotlust mõistliku aja jooksul parandada.
3. Tunnustamistaotluse läbivaatamise menetlus tuleb lõpule viia võimalikult kiiresti ning vastuvõtva jurisdiktsiooni pädev asutus peab tegema nõuetekohaselt põhjendatud otsuse kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil taotleja esitas täieliku taotluse.
4. Kui pädev asutus nõuab artiklis 5 osutatud registreerumiseelse veebikursuse läbimist, annab pädev asutus taotlejale selle sooritamise võimaluse põhjendamatu viivitusega niipea, kui ta leiab, et artikli 4 nõuded on täidetud. Igal juhul annab pädev asutus taotlejale võimaluse sooritada registreerumiseelse veebikursus ja vajaduse korral keeleksam ning kui mõlemad on edukalt sooritatud, esitab ta taotlejale taotluse kohta lõikes 3 osutatud ajavahemiku jooksul nõuetekohaselt põhjendatud otsuse.
5. Kui taotlust ei rahuldata, teavitab pädev asutus taotlejat sellest kirjalikult ja ilma põhjendamatu viivitusega. Pädev asutus teavitab tagasilükatud taotluse esitajat taotluse tagasilükkamise põhjustest.
6. Tasu, mida taotleja võib olla kohustatud maksma oma taotluse menetlemise eest, on vastavuses vastuvõtva jurisdiktsiooni pädevate asutuste kantud kuludega.

Artikkel 7

Arhitektina tegutsemine vastuvõtvas jurisdiktsioonis

1. Arhitekt, kelle kutsekvalifikatsiooni käesoleva lepingu alusel tunnustatakse ja kes tegutseb vastuvõtvas jurisdiktsioonis arhitektina, järgib vastuvõtva jurisdiktsiooni õigusnorme ja arhitektide suhtes kohaldatavaid käitumis- ja eetikanorme valdkondades, nagu kohustuslik kutsealane vastutuskindlustus, keeleoskus, pidev kutsealane areng, registreerimistasud ning kauba- või firmanimede kasutamine.
2. Lõikes 1 osutatud arhitektil on õigus tegutseda arhitektina vastuvõtvas jurisdiktsioonis kasutatava kutsenimetuse all, kui selline nimetus on seadusega kaitstud.
3. Kui artikli 4 lõikes 1 osutatud Euroopa Liidu liikmesriigi arhitekti kutsekvalifikatsiooni on üks Kanada vastuvõttev jurisdiktsioon tunnustanud, ei saa Kanada teine vastuvõttev jurisdiktsioon kehtestada täiendavate kursuste kohustust, mida Kanada arhitektilt teises vastuvõtvas jurisdiktsioonis registreerimise tingimusena ei nõutaks.

Artikkel 8

Rakendamine

1. Lepinguosaline teeb üldsusele kättesaadavaks või tagab, et tema pädevad asutused teevad üldsusele – võimaluse korral elektroonilisel kujul – kättesaadavaks järgmise teabe:
 - (a) kvalifikatsiooni tunnustamise taotlusi haldavate pädevate asutuste nimed ja aadressid;
 - (b) kvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist käsitlevate otsuste kohaldamise ja haldamisega seotud asjakohased nõuded ja menetlused;

- (c) kohustusliku registreerimise või kutseühingu liikmesusega seotud menetlused ;
 - (d) käesoleva lepinguga hõlmatud kutsealal tegutsemise suhtes kohaldatavad õigusnormid, sealhulgas eelkõige nõuded, mis on seotud valdkondlike teadmistega, mida kontrollitakse artiklis 5 osutatud registreerumiseelsel veebikursusel.
2. Kumbki lepinguosaline püüab teist lepinguosalist teavitada uutest õigusnormidest või kehtivate normide muudatustest, mis on vastu võetud reguleerimisõigust kasutades ja mis võivad mõjutada arhitektide kvalifikatsiooni tunnustamist vastavalt CETA artikli 11.5 punktile d.
 3. Lepinguosalise iga jurisdiktsiooni pädevad asutused teevad omavahel tihedat koostööd ja osutavad vastastikust abi, et hõlbustada käesoleva lepingu kohaldamist.
 4. Ükski käesoleva lepingu säte ei takista pädevatel asutustel või nende ühendustel korrapäraselt kohtumast, et arutada arhitektide kutseala reguleerimisega seotud küsimusi.
 5. Lepinguosalisel juhivad CETA artikli 26.2 lõike 1 punkti b alusel loodud vastastikuse tunnustamise ühiskomitee tähelepanu kõigile käesoleva lepingu rakendamise või toimimisest tulenevatele küsimustele, kui neid küsimusi ei ole võimalik lahendada vastavalt käesolevale artiklile. Komitee tuleb kokku viivitamata ja hiljemalt 45 päeva jooksul alates taotluse saamisest ning püüab jõuda vastastikku rahuldava lahenduseni nelja kuu jooksul alates komitee koosoleku toimumise kuupäevast.
 6. Kui CETA ühiskomitee uurib vastavalt CETA artiklile 30.10 mõju, mida avaldab uue liikmesriigi ühinemine ELiga, tuleb vastastikuse tunnustamise ühiskomitee kokku ja esitab teenuste ja investeeringute komiteele aruande, et toetada kõnealust uurimist.

I liide

Kanadas välja antud kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis annab õiguse tegutseda artikli 4 lõikes 2 osutatud arhitekti kutsealal

Kanadas on arhitekti kvalifikatsiooni saamise üheks tingimuseks haridus, mida tõendab mõne järgmise ülikooli diplom:

- University of British Columbia;
- University of Calgary;
- Carleton University;
- Technical University of Nova Scotia (TUNS), praegune Dalhousie University;
- Université Laval;
- University of Manitoba;
- McGill University;
- Université de Montréal;
- University of Toronto ja
- University of Waterloo.

Asjakohased akadeemilised kraadid on järgmised:

- bakalaureusekraad arhitektuuris (B. Arch) kuni aastani 2004 ja
- magistrikraad arhitektuuris (M. Arch).

Kanada arhitektide sertifitseerimise nõukogu (*Canadian Architectural Certification Board*, CACB) või pädev asutus võib hinnata ka akrediteeringuta asutuste arhitektuurialal välja antud konkreetseid kutsekraade või -diplomeid ning anda tunnistuse, kui need vastavad ROACi heaks kiidetud Kanada haridusstandardile. CACBi veebisaidil on nimekiri kehtivatest akrediteeringutest ja teave sertifitseerimisviiside kohta.

Nende lõpetajate puhul, kes omandasid kraadi mõnes Kanada arhitektuurikoolis enne, kui CACB võttis 1991. aastal kasutusele kraadiõppeprogrammide akrediteerimissüsteemi, kinnitas CACB iga arhitektuurieriala lõpetaja haridusalase kvalifikatsiooni, mis pidi olema omandatud ühes eespool nimetatud ülikoolis.

II liide

Artiklis 5 osutatud 10-tunnise registreerumiseelse veebikursuse üksikasjad

1. Kursuse üldpõhimõtted ja eesmärgid

Artiklis 5 osutatud registreerumiseelse veebikursuse eesmärk on tagada, et Euroopa Liidu liikmesriigi arhitekt, kes soovib arhitekti kutsealale pääseda ja seal tegutseda Kanada vastuvõtvast jurisdiktsioonis, on omandanud valdkondlikud teadmised, mida on vaja mõnes Kanada provintsis või territooriumil tegutsemiseks.

Pärast kursuse läbimist on taotlejal arusaam sellest, milliste teenuste osutamist arhitektilt eeldatakse, arusaam lepingulistest nõuetest enne arhitektiteenuste pakkumist, isereguleeriva kutsealaga seotud ametikohustustest ja avaliku hüve kaitsmise nõudest, haldus- ja õiguslikest kohustustest, mida arhitekt peab teadma, et osutada Kanadas arhitektiteenuseid, ning sellest, kust leida olulist teavet, nagu ehitusnormid, sisenormid, tööstusstandardid ja muud reguleerivad dokumendid.

2. Valdkondlikud teadmised

Valdkondlikud teadmised hõlmavad järgmist:

- asjakohaste ehitusnormide otsimine ja dokumenteerimine;
- arusaam menetlustest, mis võimaldavad taotleda nendest ehitusnormidest tulenevate erinõuete leevendamist või neist kõrvalekaldumist;
- toodete ja materjalide hindamine;
- projekti vastavus kohaldatavatele õigusaktidele;
- ehituslepingute ettevalmistamine ja nende üle läbirääkimiste pidamine, sealhulgas ehituslepingute tingimused, et täpsustada arhitekti, töövõtja, omaniku ja kindlustusandja ülesanded ehitusetapi haldamisel;
- ehitusloa taotlemine;
- järelevalve ehitusprotsessi edenemise üle ja tulemuslikkuse hindamine ;
- kutse-eetika.

3. Tulemused ja läbivaatamismenetlus

Pärast kõnealuse veebikursuse läbimist saab taotleja kohe teate selle kohta, kas ta on saanud kursuse edukat sooritamist võimaldava hinde. Tulemused saadetakse samal ajal ROACile, kes need salvestab.

III LIIDE

Dokumendid, mida võidakse nõuda kooskõlas artikli 6 lõikega 1

Vastuvõtva jurisdiktsiooni pädev asutus võib vajaduse korral nõuda, et taotleja esitaks elektrooniliselt järgmised dokumendid:

1. tõend kodakondsuse või alalise elukoha kohta lepinguosalise riigis;
 2. kvalifikatsiooni tõendav dokument;
 3. kinnitus erialase töökogemuse kohta;
 4. elektroonisel teel otse vastuvõtva jurisdiktsiooni pädevale asutusele saadetud kiri selle jurisdiktsiooni pädevalt asutuselt, kus arhitekt on saanud kvalifikatsiooni. Kirjas kinnitatakse järgmist:
 - (a) kuupäev, mil arhitekt on kantud kutseregistrisse või talle on antud litsents või muu samaväärne õigus, kui jurisdiktsioonis, kus arhitekt on saanud kvalifikatsiooni, puudub registreerimis- või litsentsimiskord;
 - (b) vastavus käesoleva lepingu artikli 4 lõike 1 punktis a või artikli 4 lõike 2 punktis a sätestatud kutsekvalifikatsiooni nõuetele;
 - (c) tõend hea maine kohta ;
 - (d) kui punkt c tema kohta ei kehti, siis tõend selle kohta, et arhitekti suhtes ei ole käimas distsiplinaarmenetlust ja tema kutsetegevust ei ole ametialaste käitumisreeglite raske rikkumise või kuriteo tõttu peatatud ega keelatud;
- Kui vastuvõttev jurisdiktsioon nõuab punkti c või d kohast tõendit, aktsepteerib ta piisava tõendina dokumenti, mille on välja andnud selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus arhitekt on saanud kvalifikatsiooni. Kui pädev asutus selliseid tõendeid ei väljasta, aktsepteerib vastuvõttev jurisdiktsioon asjaomase arhitekti poolt vande all tehtud deklaratsiooni või töotust pädeva kohtu- või haldusasutuse või notari või kvalifitseeritud kutseorganisatsiooni ees. Sellisel juhul esitab taotleja ka selle asutuse või notari väljastatud tunnistuse, mis tõendab tema vande all tehtud deklaratsiooni või töotust;
5. tõend selle kohta, et taotleja on kooskõlas vastuvõtva jurisdiktsiooni õigusnormidega kindlustatud kutsealasest vastutusest tulenevate finantsriskide vastu;
 6. punktis 4 osutatud jurisdiktsiooni karistusregistri väljavõte;
 7. taotluse esitamise eest lõivude tasumine või tõend nende tasumise kohta.

Käesoleva lisa punktides 4, 5 ja 6 osutatud dokumendid ei tohi esitamise kuupäeval olla vanemad kui kolm kuud.